

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2100777	Queja 2100777
Queixa d'ofici núm. 7/2021	Queja de oficio núm. 7/2021
Data d'inici 08/03/2021	Fecha de inicio 08/03/2021
Matèria Menors	Materia Menores
Assumpte Transició a la vida independent de joves tutelats i extutelats.	Asunto Transición a la vida independiente de jóvenes tutelados y extutelados
Tràmit Petició d'informe. Resolució	Trámite Petición de informe. Resolución
Organisme Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives	Organismo Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas
<p>Hble. Sra. Consellera,</p> <p>D'acord amb el que estableix la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, en el seu títol III, aplicable al present expedient, formulem la següent resolució.</p> <p>1. Relat de la tramitació de la queixa i antecedents</p> <p>El 16/03/2021 es va iniciar d'ofici la present queixa a fi de conèixer la suficiència de recursos disposats per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives per a procurar l'atenció integral de joves que assoleixen la majoria d'edat i estan tutelats per la citada Administració, i el pla de protecció de la qual va ser encaminat a la vida independent i l'emancipació familiar.</p> <p>L'assumpte de referència ha ocupat la intervenció del Síndic de Greuges per considerar-lo d'especial interès per a secundar amb èxit processos d'integració social i laboral de joves que han estat sota la guarda i/o tutela de l'administració. Així, el 2017 es va iniciar una queixa d'ofici (queixa núm. 1704920), la resolució de la qual va ser emesa l'01/06/2018 i pot ser consultada en el següent enllaç https://www.elsindic.com/resoluciones/10933637.pdf.</p> <p>Les recomanacions que el Síndic de Greuges va dirigir a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives en la citada resolució foren les següents:</p> <p>1. Que dissenye i desenvolupe, sense esperar a l'aprovació de la nova Llei d'infància i adolescència, un pla integral específic que continga les mesures necessàries per a assegurar la intervenció social amb menors tutelats per l'Administració autonòmica el pla de protecció de la qual tinga per objectiu l'emancipació del seu nucli familiar d'origen i la vida independent. Els/les menors que</p>	<p>Hble. Sra. Consellera:</p> <p>Conforme a lo que establece la Ley de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de diciembre, del Síndic de Greuges, en su título III, aplicable al presente expediente, formulamos la siguiente resolución.</p> <p>1. Relato de la tramitación de la queja y antecedentes</p> <p>El 16/03/2021, se inició de oficio la presente queja al objeto de conocer la suficiencia de recursos dispuestos por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, a fin de procurar la atención integral de jóvenes que alcanzan la mayoría de edad estando tutelados por la citada administración y cuyo plan de protección fue encaminado a la vida independiente y la emancipación familiar.</p> <p>El asunto de referencia, ha ocupado la intervención del Síndic de Greuges por considerarlo de especial interés para apoyar con éxito, procesos de integración social y laboral de jóvenes que han estado bajo la guarda y/o tutela de la administración. Así, en 2017 se inició una queja de oficio (queja nº 1704920) cuya resolución fue emitida el 01/06/2018 y puede ser consultada en el siguiente enlace https://www.elsindic.com/Resoluciones/10933637.pdf</p> <p>Las recomendaciones, que el Síndic de Greuges dirigió a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas en la citada resolución, fueron las siguientes:</p> <p>1. Diseñe y desarrolle, sin esperar a la aprobación de la nueva Ley de Infancia y Adolescencia, un plan integral específico que contenga las medidas necesarias para asegurar la intervención social con menores tutelados por la administración autonómica cuyo plan de protección tenga por objetivo la emancipación de su núcleo familiar de origen y la vida independiente. Los/as</p>

s'acullen a les mesures previstes en aquest programa haurien de poder fer-ho des dels 16 anys i fins als 25 anys d'edat.

2. Que elabore un pla de necessitats de recursos i serveis que conformen el pla integral abans indicat, atès el nombre i les necessitats dels/ de les menors atesos en el sistema de protecció, susceptibles de ser inclosos en aquest.

3. Que garantisca la dotació econòmica i de personal necessària per a la implantació del pla integral d'atenció a menors tutelats (majors de 16 anys) i extutelats (a partir de la majoria d'edat) el procés individual del qual tinga per objectius l'emancipació del seu nucli familiar d'origen i la vida independent.

4. Que garantisca l'estabilitat de les prestacions, recursos i serveis que componguen el pla integral a través de serveis públics i/o de l'acció concertada per a la prestació de serveis socials amb entitats d'iniciativa social (Decret 181/2017, de 17 de novembre).

5. Que arbitre les mesures necessàries per a garantir la tramitació de la Renda Valenciana d'Inclusió a favor dels menors tutelats i joves extutelats la situació dels quals els convertisca en possibles titulars d'aquesta.

6. Que arbitre les mesures necessàries perquè, previ al fet que els menors tutelats assolisquen la majoria d'edat, s'elabore, en els casos que escaiga, un programa personalitzat d'inclusió post tutela (una vegada arriben a la majoria d'edat).

7. Que arbitre les mesures necessàries perquè les oficines PANGEA assumisquen un paper central en la coordinació i seguiment dels programes personalitzats d'inclusió posttutela dels menors estrangers no acompanyats, i garantisquen el transvasament d'informació entre els recursos en els quals han sigut atesos com a menors tutelats i les citades oficines.

Com podem veure en el desenvolupament de la present resolució, algunes d'aquestes recomanacions s'han complert efectivament per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

Així, el 2018, la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives va elaborar el document "Transició a la vida independent i emancipació: el repte després del sistema de protecció", en què és recollia el model que s'havia d'implantar a la Comunitat Valenciana i els programes i serveis en els quals podran, de manera voluntària i activa, participar els joves que arriben a la majoria d'edat i estan tutelats.

menores que se acojan a las medidas contempladas en este programa, deberían poder hacerlo desde los 16 años y hasta los 25 años de edad.

2. Elabore un plan de necesidades de recursos y servicios que conformen el plan integral antes indicado, atendiendo al número y necesidades de los/as menores atendidos en el sistema de protección, susceptibles de ser incluidos en el mismo.

3. Garantice la dotación económica y de personal necesaria para la implantación del plan integral de atención a menores tutelados (mayores de 16 años) y extutelados (a partir de la mayoría de edad) cuyo proceso individual tenga por objetivos la emancipación de su núcleo familiar de origen y la vida independiente.

4. Garantice la estabilidad de las prestaciones, recursos y servicios que compongan el plan integral a través de servicios públicos y/o de la acción concertada para la prestación de servicios sociales con entidades de iniciativa social (Decreto 181/2017, de 17 de noviembre).

5. Arbitre las medidas necesarias para garantizar la tramitación de la Renta Valenciana de Inclusión a favor de los menores tutelados y jóvenes extutelados cuya situación les convierta en posibles titulares de la misma.

6. Arbitre las medidas necesarias para que, previo a que los menores tutelados alcancen la mayoría de edad, se elabore, en los casos que proceda, un programa personalizado de inclusión post tutela (una vez alcancen la mayoría de edad).

7. Arbitre las medidas necesarias para que las oficinas PANGEA asuman un papel central en la coordinación y seguimiento de los programas personalizados de inclusión post tutela de los menores extranjeros no acompañados, garantizan del trasvase de información entre los recursos en los que han sido atendidos como menores tutelados y las citadas oficinas.

Como podremos ver en el desarrollo de la presente resolución, algunas de estas recomendaciones se han cumplido efectivamente por la Conselleria de Igualdad y Polítiques Inclusives.

Así, en 2018, la Conselleria de Igualdad y Polítiques Inclusives elaboró el documento "Transición a la vida independiente y emancipación: el reto tras el sistema de protección.", recogiendo el modelo a implantar en la Comunitat Valenciana y los programas y servicios en los que podrán, de forma voluntaria y activa, participar los jóvenes que alcanzan la mayoría de edad estando tutelados.

<https://inclusio.gva.es/documents/610740/167361274/transici%C3%B3n+a+la+vida+independent+i+emancipaci%C3%B3n+el+repte+després+del+sistema+de+protecci%C3%B3n/d2eab0a0-55b5-41b7-9c65-bef5f282f0d6>.

Aquest model té com a finalitat l'atenció integral dels joves i assegura el seguiment socioeducatiu, la inserció sociolaboral, l'alternativa a l'allotjament, com també accions destinades a atendre necessitats particulars dels participants en l'accés a la vida adulta, com, per exemple, l'orientació jurídica.

La xarxa pública de transició a la vida independent i emancipació de joves extutelats està conformada per:

- Programes d'emancipació en tots els centres i llars de protecció.
- Llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys.
- Llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys.
- Unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys.

Igualment, la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives ha inclòs els recursos residencials destinats al suport a la vida independent i a l'emancipació d'aquests joves, i els ha inclòs en el marc del concert social, amb la qual cosa es garanteix l'estabilitat funcional i pressupostària d'aquests.

La creació de les oficines MENTORA i la intensificació del disseny i supervisió dels plans de protecció, per part de les direccions territorials de la Conselleria, també donen resposta a les recomanacions realitzades pel Síndic.

No obstant això anterior i a fi de conèixer el nombre de joves que es troben en aquest procés de vida independent i autonomia personal, com també la suficiència de la dotació de serveis i recursos actualment disposats per l'Administració, en data 12/03/2021 es va sol·licitar informe a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, que va ser rebut en aquesta institució el 06/05/2021, després de ser requerit el 13/04/2021.

El contingut de l'informe va ser el següent:

1. Nombre de xiquets, xiquetes i adolescents que, a data 31/12/2020, es trobaven en acolliment residencial estant baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar nombre d'adolescents que tenint entre 16 i 18 anys d'edat, el seu pla de protecció preveu l'emancipació i vida independent.

<https://inclusio.gva.es/documents/610740/167361274/Transici%C3%B3n+a+la+vida+independiente+y+emancipaci%C3%B3n+el+reto+tras+el+sistema+de+protecci%C3%B3n/d2eab0a0-55b5-41b7-9c65-bef5f282f0d6>

El citado modelo tiene por finalidad la atención integral de los jóvenes asegurando el seguimiento socioeducativo, la inserción socio laboral, la alternativa al alojamiento así como acciones destinadas a atender necesidades particulares de los participantes en el acceso a la vida adulta, como, por ejemplo, la orientación jurídica.

La red pública de transición a la vida independiente y emancipación de jóvenes extutelados se conforma de:

- Programas de emancipación en todos los centros y hogares de protección.
- Hogares con programas específicos de emancipación para jóvenes de 16 a 23 años.
- Hogares de apoyo a la vida independiente para jóvenes de 18 hasta 25 años.
- Unidades externas de apoyo a la emancipación y vida independiente para jóvenes de 16 hasta 25 años.

Igualmente, la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas ha incluido los recursos residenciales destinados al apoyo a la vida independiente y a la emancipación de estos jóvenes, incluyéndolos en el marco del concierto social, con lo que se garantiza la estabilidad funcional y presupuestaria de los mismos.

La creación de las oficinas MENTORA y la intensificación del diseño y supervisión de los planes de protección, por parte de las Direcciones Territoriales de la Conselleria, también dan respuesta a las recomendaciones realizadas por el Síndic.

No obstante lo anterior y a fin de conocer el número de jóvenes que se encuentran en este proceso de vida independiente y autonomía personal así como la suficiencia de la dotación de servicios y recursos actualmente dispuestos por la administración, en fecha 12/03/2021 se solicitó informe a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, que fue recibido en esta institución el 06/05/2021, tras ser requerido el 13/04/2021.

El contenido del informe fue el siguiente:

1. Nombre de xiquets, xiquetes i adolescents que, a data 31/12/2020, es trobaven en acolliment residencial estant baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar nombre d'adolescents que tenint entre 16 i 18 anys d'edat, el seu pla de protecció preveu l'emancipació i vida independent.

ACOLLIMENT RESIDENCIAL	NNA a 31/12/2020	Objetiu d' emancipació al Pla de Protecció
CASTELLÓ	98	98
VALÈNCIA	287	287
ALACANT	299	299
TOTAL CV	684	684

2. Nombre de xiquets/as adolescents que, a data 31/12/2020, es trobaven en acolliment familiar estant baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar nombre d'adolescents que tenint entre 16 i 18 anys d'edat, el seu pla de protecció preveu l'emancipació i vida independent.

ACOLLIMENT FAMILIAR FAMILIA EXTENSA I FAMILIA EDUCADORA	NNA a 31/12/2020
CASTELLÓ	48
VALÈNCIA	299
ALACANT	107
TOTAL	454

Objetiu emancipació en Pla de Protecció: La gran majoria de joves que es troben en Acolliment familiar en aquest interval d'edat, han iniciat aquesta mesura de protecció a edats molt primerenques, estant totalment integrats en la família d'acolliment. Pel que si bé, l'objectiu del pla de protecció va encaminat a l'emancipació i la vida independent, aquestes xiques i xics romanen després de la seva majoria d'edat en el nucli familiar de la família d'acolliment.

3. Nombre de joves que, durant l'any 2020, van aconseguir la majoria d'edat trobant-se baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar quants d'ells van causar baixa en acolliment residencial i en acolliment familiar.

En aquest apartat convé indicar, que totes les persones menors d'edat en situació d'acolliment residencial o familiar, en complir la majoria d'edat cessen en la mesura de protecció mitjançant resolució administrativa. Si bé, en alguns casos i sobretot, per la situació de pandèmia provocada per la COVID19, moltes d'aquestes persones joves, han romàs en els seus respectius recursos.

Nombre de joves que, durant l'any 2020, van aconseguir la majoria d'edat trobant-se baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar quants d'ells i elles van causar baixa en acolliment residencial.

ACOLLIMENT RESIDENCIAL	NNA a 31/12/2020	Objetiu d' emancipació al Pla de Protecció
CASTELLÓ	98	98
VALÈNCIA	287	287
ALACANT	299	299
TOTAL CV	684	684

2. Nombre de xiquets/as adolescents que, a data 31/12/2020, es trobaven en acolliment familiar estant baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar nombre d'adolescents que tenint entre 16 i 18 anys d'edat, el seu pla de protecció preveu l'emancipació i vida independent.

ACOLLIMENT FAMILIAR FAMILIA EXTENSA I FAMILIA EDUCADORA	NNA a 31/12/2020
CASTELLÓ	48
VALÈNCIA	299
ALACANT	107
TOTAL	454

Objetiu emancipació en Pla de Protecció: La gran majoria de joves que es troben en Acolliment familiar en aquest interval d'edat, han iniciat aquesta mesura de protecció a edats molt primerenques, estant totalment integrats en la família d'acolliment. Pel que si bé, l'objectiu del pla de protecció va encaminat a l'emancipació i la vida independent, aquestes xiques i xics romanen després de la seva majoria d'edat en el nucli familiar de la família d'acolliment.

3. Nombre de joves que, durant l'any 2020, van aconseguir la majoria d'edat trobant-se baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar quants d'ells van causar baixa en acolliment residencial i en acolliment familiar.

En aquest apartat convé indicar, que totes les persones menors d'edat en situació d'acolliment residencial o familiar, en complir la majoria d'edat cessen en la mesura de protecció mitjançant resolució administrativa. Si bé, en alguns casos i sobretot, per la situació de pandèmia provocada per la COVID19, moltes d'aquestes persones joves, han romàs en els seus respectius recursos.

Nombre de joves que, durant l'any 2020, van aconseguir la majoria d'edat trobant-se baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar quants d'ells i elles van causar baixa en acolliment residencial.

ACOLLIMENT RESIDENCIAL	NNA AMB MAJORIA D'EDAT 2020	Baixa del sistema protecció per majoria d'edat 2020
CASTELLÓ	15	12
VALÈNCIA	58	51
ALACANT	79	74
TOTAL	152	137

3.1. Nombre de joves que, durant l'any 2020, van aconseguir la majoria d'edat trobant-se baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar quants d'ells i elles van causar baixa en acolliment familiar.

ACOLLIMENT FAMILIAR 2020	NNA AMB MAJORIA EDAT	Baixa del sistema protecció per majoria d'edat 2020
CASTELLÓ	24	20
VALÈNCIA	84	78
ALACANT	47	40
Total	155	138

4. Nombre de llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys, indicant nombre de places i nivell d'ocupació a **31/12/2020**.

PROVÍNCIA	N.º LLARS	N.º PLACES	OCUPACIÓ 31/12/2020
ALACANT	1	7	7
CASTELLÓ	-	-	-
VALÈNCIA	2	10	10
Total C.V.	3	17	17

5. Nombre de llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys, indicant nombre de places i nivell d'ocupació a 31/12/2020.

PROVÍNCIA	N.º LLARS	N.º PLACES	OCUPACIÓ 31/12/2020
ALACANT	10	50	50
CASTELLÓ	2	8	8
VALÈNCIA	14	64	64
	26	122	122

6. Nombre d'unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys, indicant número d'atesos durant l'any 2020.

ACOLLIMENT RESIDENCIAL	NNA AMB MAJORIA D'EDAT 2020	Baixa del sistema protecció per majoria d'edat 2020
CASTELLÓ	15	12
VALÈNCIA	58	51
ALACANT	79	74
TOTAL	152	137

3.1. Nombre de joves que, durant l'any 2020, van aconseguir la majoria d'edat trobant-se baix guarda i/o tutela de l'administració. Indicar quants d'ells i elles van causar baixa en acolliment familiar.

ACOLLIMENT FAMILIAR 2020	NNA AMB MAJORIA EDAT	Baixa del sistema protecció per majoria d'edat 2020
CASTELLÓ	24	20
VALÈNCIA	84	78
ALACANT	47	40
Total	155	138

4. Nombre de llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys, indicant nombre de places i nivell d'ocupació a **31/12/2020**.

PROVÍNCIA	N.º LLARS	N.º PLACES	OCUPACIÓ 31/12/2020
ALACANT	1	7	7
CASTELLÓ	-	-	-
VALÈNCIA	2	10	10
Total C.V.	3	17	17

5. Nombre de llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys, indicant nombre de places i nivell d'ocupació a 31/12/2020.

PROVÍNCIA	N.º LLARS	N.º PLACES	OCUPACIÓ 31/12/2020
ALACANT	10	50	50
CASTELLÓ	2	8	8
VALÈNCIA	14	64	64
	26	122	122

6. Nombre d'unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys, indicant número d'atesos durant l'any 2020.

PROVÍNCIA	N.º OFICINES MENTORA	DADES PERSONES ATESES A DATA 31/12/2020
ALACANT	1	156
CASTELLÓ	1	65
VALÈNCIA	1	183
Total C.V.	3	404

7. Durant 2020, quants adolescents i joves van sol·licitar ingrés/participació en els serveis /recursos que conformen la xarxa d'emancipació.

Diferenciar nombre de sol·licituds dirigides a:

7.1. Llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys.

Les llars específiques d'emancipació per joves de 16 a 23 no reben sol·licituds, ja que la derivació es fa directa des de les Direccions territorials competents en protecció d'infància i adolescència, prèvia valoració de les persones tècniques.

7.2. Llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys.

7.3. Unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys

MODALITAT RECURS	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	total C.V.
Llars amb programes específics d'emancipació 16-23 anys	4	-	5	9
Llars amb programes específics d'emancipació 18-25 anys	109	32	137	278
Unitats externes de suport a la vida independent per a joves de 16 a 25 anys	164	43	132	339
TOTAL	277	75	274	626

8. Nombre de joves que, trobant-se en el sistema judicial de reeducació, van finalitzar el compliment de la mesura imposada pel Jutjat de Menors i van sol·licitar ingrés/participació en els serveis /recursos que conformen la xarxa d'emancipació.

Diferenciar nombre de sol·licituds dirigides a:

Llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys.

PROVÍNCIA	N.º OFICINES MENTORA	DADES PERSONES ATESES A DATA 31/12/2020
ALACANT	1	156
CASTELLÓ	1	65
VALÈNCIA	1	183
Total C.V.	3	404

7. Durant 2020, quants adolescents i joves van sol·licitar ingrés/participació en els serveis /recursos que conformen la xarxa d'emancipació.

Diferenciar nombre de sol·licituds dirigides a:

7.1. Llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys.

Les llars específiques d'emancipació per joves de 16 a 23 no reben sol·licituds, ja que la derivació es fa directa des de les Direccions territorials competents en protecció d'infància i adolescència, prèvia valoració de les persones tècniques.

7.2. Llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys.

7.3. Unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys

MODALITAT RECURS	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	total C.V.
Llars amb programes específics d'emancipació 16-23 anys	4	-	5	9
Llars amb programes específics d'emancipació 18-25 anys	109	32	137	278
Unitats externes de suport a la vida independent per a joves de 16 a 25 anys	164	43	132	339
TOTAL	277	75	274	626

8. Nombre de joves que, trobant-se en el sistema judicial de reeducació, van finalitzar el compliment de la mesura imposada pel Jutjat de Menors i van sol·licitar ingrés/participació en els serveis /recursos que conformen la xarxa d'emancipació.

Diferenciar nombre de sol·licituds dirigides a:

Llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys.

Com ja s'ha referit en l'apartat 7.1, l'accés a aquestes llars no és per sol·licitud.

Llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys.

Unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys.

En aquest moment no podem oferir aquesta dada, ja que no diferenciem entre joves de mesures judicials i de mesures de protecció.

Nombre de menors, del sistema de protecció i de reforma, que havent sol·licitat plaça en qualsevol dels serveis /recursos de la xarxa d'emancipació, es trobaven arracades d'assignació de la mateixa (llista d'espera) a data 31/12/2020.

Llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys.

En aquestes llars no hi ha sol·licituds, per tant no hi ha llista d'espera.

Llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys.

Unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys.

El nombre de persones que es trobaven pendents d'assignació per a l'accés a qualsevol dels recursos de la xarxa d'emancipació a data 31 de desembre de 2020 ascendeix a 73.

Com ja s'ha indicat en el punt 8, s'informa que en les sol·licituds de participació en els recursos de la xarxa d'emancipació no es discriminen les dades per la procedència de la persona jove.

Durant 2020, nombre de sol·licituds de renda valenciana d'inclusió sol·licitades per adolescents i joves i indicar quines d'aquestes han sigut resoltes favorablement.

De 16 anys o més que participen en programes de preparació per a la vida independent.

Com ja s'ha referit en l'apartat 7.1, l'accés a aquestes llars no és per sol·licitud.

Llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys.

Unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys.

En aquest moment no podem oferir aquesta dada, ja que no diferenciem entre joves de mesures judicials i de mesures de protecció.

Nombre de menors, del sistema de protecció i de reforma, que havent sol·licitat plaça en qualsevol dels serveis /recursos de la xarxa d'emancipació, es trobaven arracades d'assignació de la mateixa (llista d'espera) a data 31/12/2020.

Llars amb programes específics d'emancipació per a joves de 16 a 23 anys.

En aquestes llars no hi ha sol·licituds, per tant no hi ha llista d'espera.

Llars de suport a la vida independent per a joves de 18 fins a 25 anys.

Unitats externes de suport a l'emancipació i vida independent per a joves de 16 fins a 25 anys.

El nombre de persones que es trobaven pendents d'assignació per a l'accés a qualsevol dels recursos de la xarxa d'emancipació a data 31 de desembre de 2020 ascendeix a 73.

Com ja s'ha indicat en el punt 8, s'informa que en les sol·licituds de participació en els recursos de la xarxa d'emancipació no es discriminen les dades per la procedència de la persona jove.

Durant 2020, nombre de sol·licituds de renda valenciana d'inclusió sol·licitades per adolescents i joves i indicar quines d'aquestes han sigut resoltes favorablement.

De 16 anys o més que participen en programes de preparació per a la vida independent.

ACOLLIMENT RESIDENCIAL	SOL·LICITUDS RENDA VALENCIANA INCLUSIÓ	SOL·LICITUDS RESOLTES RENDA VALENCIANA INCLUSIÓ
CASTELLÓ	19	13
VALÈNCIA	12	2
ALACANT	22	2
TOTAL	53	17

9.1 De 18 anys o més que han estat subjectes, en algun període dels tres anys anteriors a la majoria d'edat, a una mesura administrativa de protecció de menors, o del sistema judicial de reeducació Indicar quantes d'aquestes sol·licituds han sigut ja resoltes favorablement.

PROVÍNCIA	SOL·LICITUDS RENDA VALENCIANA INCLUSIÓ	RESOLUCIONS FAVORABLES
ALACANT	37	7
CASTELLÓ	26	11
VALÈNCIA	59	24
Total C.V.	122	42

2. Fonaments legals

Pel que fa a l'assumpte del qual ens ocupem en aquesta queixa, resulta d'aplicació el que es disposa en les següents normes:

La Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència (BOE de 29 de juliol), en vigor des del 18 d'agost de 2015, introdueix modificacions, entre altres normes, a la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, i hi afegeix un article 22 bis que, amb el títol Programes de preparació per a la vida independent, que indica el següent:

Les entitats públiques oferiran programes de preparació per a la vida independent dirigits als joves que estiguen sota una mesura de protecció, particularment en acolliment residencial o en situació d'especial vulnerabilitat, des de dos anys abans de la seua majoria d'edat, una vegada complida aquesta, sempre que ho necessiten, amb el compromís de participació activa i aprofitament per part d'aquests. Els programes hauran de propiciar seguiment socioeducatiu, allotjament, inserció sociolaboral, suport psicològic i ajudes econòmiques.

ACOLLIMENT RESIDENCIAL	SOL·LICITUDS RENDA VALENCIANA INCLUSIÓ	SOL·LICITUDS RESOLTES RENDA VALENCIANA INCLUSIÓ
CASTELLÓ	19	13
VALÈNCIA	12	2
ALACANT	22	2
TOTAL	53	17

9.1 De 18 anys o més que han estat subjectes, en algun període dels tres anys anteriors a la majoria d'edat, a una mesura administrativa de protecció de menors, o del sistema judicial de reeducació Indicar quantes d'aquestes sol·licituds han sigut ja resoltes favorablement.

PROVÍNCIA	SOL·LICITUDS RENDA VALENCIANA INCLUSIÓ	RESOLUCIONS FAVORABLES
ALACANT	37	7
CASTELLÓ	26	11
VALÈNCIA	59	24
Total C.V.	122	42

2. Fundamentos legales

En relación con el asunto del que nos ocupamos en esta queja, resulta de aplicación lo dispuesto en las siguientes normas:

La Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia (BOE de 29 de julio), en vigor desde el 18 de agosto de 2015, introduce modificaciones, entre otras normas, a la Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de Protección Jurídica del Menor añadiendo un artículo 22 bis que con el título Programas de preparación para la vida independiente, que indica lo siguiente:

Las Entidades Públicas ofrecerán programas de preparación para la vida independiente dirigidos a los jóvenes que estén bajo una medida de protección, particularmente en acogimiento residencial o en situación de especial vulnerabilidad, desde dos años antes de su mayoría de edad, una vez cumplida esta, siempre que lo necesiten, con el compromiso de participación activa y aprovechamiento por parte de los mismos. Los programas deberán propiciar seguimiento socioeducativo, alojamiento, inserción socio-laboral, apoyo psicológico y ayudas económicas

La Llei 26/2018, de 21 de desembre, de drets i garanties de la infància i l'adolescència, regula en el seu article 122 qüestions referents a la preparació per a la vida independent per a adolescents sota guarda o tutela de la Generalitat.

122. 2. A partir dels setze anys, els qui es troben sota la tutela de la Generalitat, o els qui estiguen sota la guarda de la Generalitat i es troben en risc d'exclusió social, per manca de suports familiars adequats, tindran dret a participar en un programa de preparació per a la vida independent. També tindran dret a participar en aquests programes els qui, en assolir la majoria d'edat, estigueren en aqueixa situació, fins que estiguen en condicions de portar una vida autònoma o, com a màxim, fins als vint-i-cinc anys d'edat. La conselleria amb competència en matèria d'infància i adolescència realitzarà un seguiment del procés d'integració social de les persones que van estar sota tutela o guarda de la Generalitat i que han tornat al seu entorn familiar, a fi d'oferir, si s'escau, els suports necessaris per a afavorir una vida independent.

122.5. Les polítiques que duga a terme la Generalitat en matèria de joventut i inclusió social tindran en compte les necessitats particulars d'aquest col·lectiu i atorgaran prioritat a les persones participants en aquests programes per a l'accés a les educació secundària postobligatòria i a l'educació superior, als programes de foment de l'ocupació i d'inserció sociolaboral, a les ajudes per al lloguer d'habitatges i a qualsevol altra prestació o ajuda pública que puga contribuir al desenvolupament de la independència personal. Per a facilitar l'accés als estudis superiors, l'Administració de la Generalitat establirà vies de col·laboració amb les universitats valencianes

La Llei 19/2017, de 20 de desembre, de renda valenciana d'inclusió estableix, en el seu article 13, els requisits d'accés i en el seu apartat 2 regula requisits específics per a persones menors de 25 anys i, entre d'altres, el de ser major de 16 anys i participar en programes de preparació per a la vida independent dels menors així com el de ser major de 18 anys i haver estat subjecte, en algun període dels tres anys anteriors a la majoria d'edat, a una mesura administrativa de protecció de menors, o del sistema judicial de reeducació.

La Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de derechos y garantías de la infancia y la adolescencia, regula en su artículo 122, cuestiones referentes a la preparación para la vida independiente para adolescentes bajo guarda o tutela de la Generalitat.

122. 2. A partir de los dieciséis años, quienes se encuentren bajo la tutela de la Generalitat, o quienes estén bajo la guarda de la Generalitat y se hallen en riesgo de exclusión social, por carecer de apoyos familiares adecuados, tendrán derecho a participar en un programa de preparación para la vida independiente. También tendrán derecho a participar en estos programas quienes, al alcanzar la mayoría de edad, estuvieran en esa situación, hasta que estén en condiciones de llevar una vida autónoma o, a lo sumo, hasta los veinticinco años de edad. La conselleria con competencia en materia de infancia y adolescencia realizará un seguimiento del proceso de integración social de las personas que estuvieron bajo tutela o guarda de la Generalitat y que han regresado a su entorno familiar, a fin de ofrecer, en su caso, los apoyos necesarios para favorecer una vida independiente.

122.5. Las políticas que lleve a cabo la Generalitat en materia de juventud e inclusión social tendrán en cuenta las necesidades particulares de este colectivo y otorgarán prioridad a las personas participantes en estos programas para el acceso a las educación secundaria postobligatoria y a la educación superior, a los programas de fomento del empleo y de inserción sociolaboral, a las ayudas para el alquiler de viviendas y a cualquier otra prestación o ayuda pública que pueda contribuir al desarrollo de la independencia personal. Para facilitar el acceso a los estudios superiores, la administración de la Generalitat establecerá vías de colaboración con las universidades valencianas

La Ley 19/2017, de 20 de diciembre, de renta valenciana de inclusión establece, en su artículo 13, los requisitos de acceso y en su apartado 2, regula requisitos específicos para personas menores de 25 años y, entre otros, el ser mayor de 16 años y participar en programas de preparación para la vida independiente de los menores así como el ser mayor de 18 años y haber estado sujeto, en algún periodo de los tres años anteriores a la mayoría de edad, a una medida administrativa de protección de menores, o del sistema judicial de reeducación.

13. 2. Les persones menors de 25 anys, a més dels requisits establits en l'apartat 1 d'aquest article, hauran de complir de la manera que es determinarà reglamentàriament algun d'aquests requisits:

a) Ser major de 18 anys i haver romàs en situació d'alta en qualsevol dels règims que integren el sistema de la seguretat social entre un i dos anys abans de la sol·licitud de la renda valenciana d'inclusió, i sempre que s'acredite haver tingut anteriorment a la sol·licitud una llar independent de la família d'origen.

b) Ser major de 18 anys i haver estat subjecte, en algun període dels tres anys anteriors a la majoria d'edat, a una mesura administrativa de protecció de menors, o del sistema judicial de reeducació, en les condicions que s'establisquen reglamentàriament.

c) Ser major de 18 anys i trobar-se en situació de dependència o diversitat funcional.

d) Ser major de 16 anys i tenir al seu càrrec filles o fills, persones amb diversitat funcional o en situació de dependència; així com ser persona prostituïda, víctima d'explotació sexual o tracta o víctima de violència de gènere o intrafamiliar.

e) Ser major de 16 anys i participar en programes de preparació per a la vida independent dels menors, d'acord amb l'article 22 bis de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de mesures de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjudiciament civil.

f) Tenir entre 18 i 25 anys i estar en situació d'orfandat.

3. Consideracions i conclusions

- Correspon a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, com a entitat pública competent en matèria de protecció a la infància i l'adolescència, assumir la tutela i/o la guarda de persones menors d'edat que es troben en situació de desprotecció i desemparament.

- L'exercici de la guarda, derivada de la declaració de desemparament, d'una resolució judicial o a sol·licitud de pares i/o tutors, implica la separació temporal del nucli familiar biològic i s'exerceix sota la mesura d'acolliment familiar o d'acolliment residencial.

- La Conselleria ha d'elaborar un pla de protecció de cada xiquet, xiqueta o adolescent que té sota guarda i/o tutela. El pla de protecció es conforma com a guia de les actuacions per a procurar l'atenció més adequada a les necessitats integrals de les persones protegides.

- Els objectius finals de la intervenció, establits en el pla de protecció individual, marquen les actuacions que cal dur a

13. 2. Las personas menores de 25 años, además de los requisitos establecidos en el apartado 1 de este artículo, tendrán que cumplir de la manera que se determinará reglamentariamente alguno de estos requisitos:

a) Ser mayor de 18 años y haber permanecido en situación de alta en cualquiera de los regímenes que integran el sistema de la seguridad social entre uno y dos años antes de la solicitud de la renta valenciana de inclusión, y siempre que se acredite haber tenido anteriormente a la solicitud un hogar independiente de la familia de origen.

b) Ser mayor de 18 años y haber estado sujeto, en algún periodo de los tres años anteriores a la mayoría de edad, a una medida administrativa de protección de menores, o del sistema judicial de reeducación, en las condiciones que se establezcan reglamentariamente.

c) Ser mayor de 18 años y encontrarse en situación de dependencia o diversidad funcional.

d) Ser mayor de 16 años y tener a su cargo hijas o hijos, personas con diversidad funcional o en situación de dependencia; así como ser persona prostituïda, víctima de explotación sexual o trata o víctima de violencia de género o intrafamiliar.

e) Ser mayor de 16 años y participar en programas de preparación para la vida independiente de los menores, de acuerdo con el artículo 22 bis de la Ley orgánica 1/1996, de 15 de enero, de medidas de protección jurídica del menor, de modificación parcial del Código civil y de la ley de enjuiciamiento civil.

f) Tener entre 18 y 25 años y estar en situación de orfandad.

3. Consideraciones y conclusiones.

- Corresponde a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, como entidad pública competente en materia de protección a la infancia y adolescencia, asumir la tutela y/o la guarda de personas menores de edad que se encuentran en situación de desprotección y desamparo.

- El ejercicio de la guarda, derivada de la declaración de desamparo, de una resolución judicial o a solicitud de padres y/o tutores, supone la separación temporal del núcleo familiar biológico y se ejerce bajo la medida de acogimiento familiar o de acogimiento residencial.

- La Conselleria debe elaborar un plan de protección de cada niño, niña o adolescente que tiene bajo guarda y/o tutela. El plan de protección se conforma como guía de las actuaciones para procurar la atención más adecuada a las necesidades integrales de las personas protegidas.

- Los objetivos finales de la intervención, establecidos en el plan de protección individual, marcan las actuaciones a llevar

terme atenent un pronòstic de reagrupament familiar o de preparació per a la vida independent i l'emancipació.

- La preparació per a la vida independent i l'emancipació ha de començar dos anys abans que s'assolisca la majoria d'edat, sempre que en aquest moment es trobara sota guarda i / o tutela de l'Administració.

- Ateses les dades facilitades per la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, la totalitat de les 684 persones joves (entre 16 a 18 anys) que es trobaven en acolliment residencial tenien com a objectiu principal del seu pla de protecció la preparació per a la vida independent i l'emancipació.

- Aquesta dada resulta molt significativa en el sentit que reflecteix l'absència o inadequada xarxa familiar d'aquestes persones joves i que, si no es garanteix una xarxa suficient de serveis i recursos de preparació i suport a l'emancipació, es trobaran abocades a enfrontar-se a situacions de risc d'exclusió social.

- La situació de les 454 persones joves la guarda de les quals s'exercia amb la mesura d'acolliment familiar és substancialment diferent, ja que el seu grau d'integració en les famílies d'acolliment, conformen una xarxa social de suport per a afrontar amb majors possibilitats d'èxit un procés a emancipació i de preparació per a la vida independent.

- Aquestes dues dades referides en l'informe de la Conselleria no semblen suficients com per a explicar la complexitat dels processos de protecció jurídica de persones menors d'edat en situació de desemparament. Resulta evident que algunes persones joves d'aquestes edats abandonen la mesura de protecció en la qual es troben i queden en una evident situació de risc i sense supervisió suficient de les administracions públiques. Menors que marxen dels centres d'acolliment i que fins i tot són donats de baixa per impossibilitat de l'exercici de la tutela; menors el procés d'acolliment familiar dels quals fracassa i són acollits en residències, de manera que es pot generar la situació abans descrita; i moltes altres més situacions (tantes com menors es troben en situació de protecció) que han d'incorporar-se a l'anàlisi de l'assumpte tractat en la present queixa.

- Igualment cal dir que, segons informació recollida de les entitats que gestionen les llars d'emancipació i vida independent, un nombre important dels joves atesos en aquests recursos són estrangers que es troben al nostre país sense xarxa familiar de suport.

- El Síndic de Greuges s'ha pronunciat repetidament sobre l'especial situació de vulnerabilitat en la qual queden aquests joves en arribar a la majoria d'edat i finalitzar la tutela de l'Administració.

- Portem a aquesta resolució el document síntesi i l'anomenada Declaració de Tarifa, que sobre l'atenció a menors estrangers no acompanyats va ser elaborat i aprovat per les defensories del poble de l'Estat espanyol.

a cabo atendiendo a un pronóstico de reagrupamiento familiar o de preparación para la vida independiente y la emancipación.

- La preparación para la vida independiente y la emancipación, debe comenzar dos años antes de que se alcance la mayoría de edad, siempre que en ese momento se encontrase bajo guarda y / o tutela de la administración.

- Atendiendo a los datos facilitados por la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, la totalidad de los/as 684 jóvenes (entre 16 a 18 años) que se encontraban en acogimiento residencial tenían como objetivo principal de su plan de protección, la preparación para la vida independiente y la emancipación.

- Este dato resulta muy significativo en cuanto que refleja la ausencia o inadecuada red familiar de estos jóvenes y que, de no garantizar una red suficiente de servicios y recursos de preparación y apoyo a la emancipación, se verán abocados a enfrentarse a situaciones de riesgo de exclusión social.

- La situación de los/as 454 jóvenes cuya guarda se ejercía con la medida de acogimiento familiar, es sustancialmente diferente ya que su nivel de integración en las familias de acogida, conforman una red social de apoyo para afrontar con mayores posibilidades de éxito un proceso a emancipación y de preparación para la vida independiente.

- Estos dos datos referidos en el informe de la Conselleria no parecen suficientes como para explicar la complejidad de los procesos de protección jurídica de personas menores de edad en situación de desamparo. Resulta evidente que algunos jóvenes de estas edades abandonan la medida de protección en la que se encuentran, quedando en una evidente situación de riesgo y sin supervisión suficiente de las administraciones públicas. Menores que se marchan de los centros de acogida y que incluso son dados de baja por imposibilidad del ejercicio de la tutela; menores cuyo proceso de acogimiento familiar fracasa y son acogidos en residencias, pudiendo generarse la situación antes descrita; y otras muchas más situaciones (tantas como menores se encuentran en situación de protección) que deben incorporarse al análisis del asunto tratado en la presente queja.

- Igualmente debe citarse que, según información recabada de las entidades que gestionan los Hogares de emancipación y vida independiente, un número importante de los jóvenes atendidos en estos recursos son extranjeros que se encuentran en nuestro país sin red familiar de apoyo

- El Síndic de Greuges se ha pronunciado repetidamente sobre la especial situación de vulnerabilidad en la que quedan estos jóvenes al alcanzar la mayoría de edad y finalizar la tutela de la administración.

- Traemos a esta resolución, el documento síntesis y la llamada Declaración de Tarifa, que sobre la atención a menores extranjeros no acompañados fue elaborado y aprobado, por las defensorías del pueblo del estado español.

<https://www.elsindic.com/wpcontent/uploads/2019/10/docu-mento-sintesis-jornada-conmemorativa-infancia-2019.pdf>

<https://www.elsindic.com/wpcontent/uploads/2019/10/decla-ration-de-tarifa.pdf>

- Cal fer una referència especial, pel que fa als menors estrangers no acompanyats tutelats per la Conselleria, a les demores que es continuen produint a realitzar els tràmits per a l'obtenció de l'autorització de residència. Aquestes demores provoquen que molts d'aquests joves assolisquen la majoria d'edat sense disposar d'autorització de residència, fet que implica una greu vulneració de drets, a més de deixar-los en una situació de greu indefensió jurídica i d'especial vulnerabilitat.

- Els xiquets, xiquetes i adolescents que es troben sota mesura de protecció jurídica (acolliment residencial o acolliment familiar) causen baixa en el sistema de protecció en assolir la majoria d'edat. Excepcionalment es pot prorrogar la mesura i cal destacar que l'ús d'aquesta possibilitat s'ha generalitzat durant la pandèmia provocada per la Covid-19.

- L'any 2020, 137 joves que es trobaven en acolliment residencial i 138 joves que es trobaven en acolliment familiar van causar baixa després d'assolir la majoria d'edat.

- En data 31/12/2020, l'Administració disposava, a la Comunitat Valenciana, de 3 llars amb programes específics d'emancipació dirigits a joves de 16 a 23 anys amb un total de 17 places que es trobaven ocupades íntegrament. L'ingrés en aquests recursos es produeix per derivació des de les direccions territorials i no requereixen sol·licitud expressa del jove, quan la seua edat està compresa entre els 16 i els 17 anys

- En la mateixa data, el nombre de llars de suport a la vida independent, per a joves d'edats compreses entre els 18 i els 25 anys, era de 26 i el nombre de places 122 que es trobaven ocupades íntegrament.

- Durant 2020 el nombre de sol·licituds d'accés a aquests recursos presentades per joves majors d'edat va ser la següent:

o Per a llars amb programes d'emancipació (16 a 23 anys): 9 sol·licituds

o Per a llars de suport a vida independent (18 a 25 anys): 278 sol·licituds

- Resulta evident que el nombre de llars i de places existents, com també el seu grau d'ocupació, no tenen capacitat per a donar resposta als joves que cada any causen baixa en el sistema i, per tant, per a atendre les sol·licituds presentades.

- Cal afegir a aquestes dades la duració dels processos d'emancipació que fa previsible que el nombre de vacants disponibles en aquestes llars siga mínim i clarament insuficient. La Conselleria admet tenir una llista d'espera (31/12/2020) de 73 sol·licituds, encara que no diferencia

<https://www.elsindic.com/wpcontent/uploads/2019/10/docu-mento-sintesis-jornada-conmemorativa-infancia-2019.pdf>

<https://www.elsindic.com/wpcontent/uploads/2019/10/decla-ration-de-tarifa.pdf>

- Especial referencia debe hacerse, en cuanto a los menores extranjeros no acompañados tutelados por la Conselleria, a las demoras que se siguen produciendo en realizar los trámites para la obtención de la autorización de residencia. Tales demoras provocan que muchos de estos jóvenes alcancen la mayoría de edad sin disponer de autorización de residencia, lo que supone una grave vulneración de derechos, además de dejarles en una situación de grave indefensión jurídica y de especial vulnerabilidad.

- Los niños, niñas y adolescentes que se encuentra bajo medida de protección jurídica (acogimiento residencial o acogimiento familiar), causan baja en el sistema de protección al alcanzar la mayoría de edad. Excepcionalmente se puede prorrogar la medida debiendo destacar que el uso de esta posibilidad se ha generalizado durante la pandemia provocada por la Covid-19.

- En el año 2020, 137 jóvenes que se encontraban en acogimiento residencial y 138 jóvenes que se encontraban en acogimiento familiar, causaron baja tras alcanzar la mayoría de edad.

- A fecha 31/12/2020, la administración disponía, en la Comunitat Valenciana, de 3 hogares con programas específicos de emancipación dirigidos a jóvenes de 16 a 23 años con un total de 17 plazas que se encontraban ocupadas en su totalidad. El ingreso en estos recursos se produce por derivación desde las Direcciones Territoriales y no requieren de solicitud expresa del joven, cuando su edad está comprendida entre los 16 y los 17 años

- En la misma fecha, el número de hogares de apoyo a la vida independiente para jóvenes de edades comprendidas entre los 18 y los 25 años, era de 26 y el número de plazas 122 que se encontraban ocupadas en su totalidad.

- Durante 2020 el número de solicitudes de acceso a estos recursos presentadas por jóvenes mayores de edad fue la siguiente:

o Para Hogares con programas de emancipación (16 a 23 años) : 9 solicitudes

o Para Hogares de apoyo a vida independiente (18 a 25 años): 278 solicitudes

- Resulta evidente que el número de hogares y de plazas existentes, así como su nivel de ocupación, no tienen capacidad para dar respuesta a los jóvenes que cada año causan baja en el sistema y, por tanto, para atender a las solicitudes presentadas.

- Debe añadirse a estos datos, la duración de los procesos de emancipación que hace previsible que el número de vacantes disponibles en los citados hogares, sea mínimo y claramente insuficiente. La Conselleria admite tener una lista de espera (31/12/2020) de 73 solicitudes, aunque no diferencia entre

entre llars de suport a la vida independent i unitats externes de suport.

- La resposta residencial i integral resulta imprescindible per als joves que assoleixen la majoria d'edat i estan tutelats per l'Administració. Recordem que són joves als quals l'Administració va haver de separar de les seues famílies per trobar-se en greu situació de desprotecció o que arriben al nostre país sense comptar amb xarxa familiar de suport. Durant la seua minoria d'edat es dissenya (amb participació del mateix jove) un pla de protecció que ja preveia la impossibilitat o no conveniència del retorn al seu nucli familiar d'origen i que en causar baixa en el sistema de protecció no pot fer-se efectiu, per mancar de recursos suficients.

- La xarxa d'atenció a joves d'edats compreses entre els 16 i els 25 anys que es troben o han estat tutelats per l'Administració es completa amb les unitats externes de suport, conegudes amb el nom de MENTORA. A la Comunitat Valenciana hi ha 3 unitats MENTORA que, en data 31/12/2020, atenien 404 joves. El nombre de sol·licituds d'accés a aquestes unitats, durant 2020, va pujar a 339.

- El Síndic de Greuges va sol·licitar, a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, que facilitara les anteriors dades, però referides a joves que havien finalitzat el compliment d'una mesura judicial. La Conselleria no aporta les dades requerides ja que no diferencien entre joves amb mesures judicial/penals i joves amb mesures de protecció.

- Respecte de l'accés a la renda valenciana d'inclusió, prevista en la llei reguladora d'aquesta prestació, s'observa que les sol·licituds presentades són molt inferiors al nombre de menors que causen baixa en el sistema de protecció després d'arribar a la majoria d'edat. Així, d'un total de 275 joves que assoleixen la majoria d'edat i estan tutelats per l'Administració (137 en acolliment residencial i 138 en acolliment familiar), s'han tramitat 122 sol·licituds i, el que resulta més preocupant, només 42 d'aquestes sol·licituds havien sigut concedides en data 31/12/2020.

- La concessió de la renda valenciana d'inclusió, no sols comporta una prestació econòmica bàsica i necessària per a afrontar un procés de vida independent, sinó que comporta l'elaboració de projectes d'inclusió social i d'itineraris d'inserció laboral, imprescindibles per a aconseguir que aquest resulte reeixit i, per tant que, l'actuació de les administracions públiques asseguren la pretesa atenció integral dels joves als quals va tutelar.

- Finalment ha de destacar-se que, d'acord amb el que es disposa en l'article 122.5 de la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de drets i garanties de la infància i l'adolescència, les polítiques que duga a terme la Generalitat en matèria de joventut i inclusió social han de tenir en compte les necessitats particulars del col·lectiu de joves extutelats i atorgar-los prioritat en l'accés, entre d'altres, als programes de foment de l'ocupació i d'inserció sociolaboral, com també a les ajudes per al lloguer d'habitatges i a qualsevol altra prestació o ajuda pública que pugua contribuir al

hogares de apoyo a la vida independiente y unidades externas de apoyo.

- La respuesta habitacional e integral resulta imprescindible para los jóvenes que alcanzan la mayoría de edad estando tutelados por la administración. Recordemos que, son jóvenes a los que la administración tuvo que separar de sus familias por encontrarse en grave situación de desprotección o que llegan a nuestro país sin contar con red familiar de apoyo. Durante su minoría de edad se diseña (con participación del propio joven) un plan de protección que ya preveía la imposibilidad o no conveniencia del retorno a su núcleo familiar de origen y que al causar baja en el sistema de protección no puede hacerse efectivo, por carecer de recursos suficientes.

- La red de atención a jóvenes de edades comprendidas entre los 16 y los 25 años que se encuentran o han estado tutelados por la administración se completa con las unidades externas de apoyo, conocidas con el nombre de MENTORA. En la Comunitat Valenciana hay 3 unidades MENTORA que, a fecha 31/12/2020 atendían a 404 jóvenes. El número de solicitudes de acceso a estas unidades, durante 2020, ascendió a 339.

- El Síndic de Greuges solicitó, a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas, que facilitara los anteriores datos, pero referidos a jóvenes que habían finalizado el cumplimiento de una medida judicial. La Conselleria no aporta los datos requeridos ya que no diferencian entre jóvenes con medidas judicial/penales y jóvenes con medidas de protección.

- Respecto al acceso a la renta valenciana de inclusión, prevista en la ley reguladora de dicha prestación, se observa que las solicitudes presentadas son muy inferiores al número de menores que causan baja en el sistema de protección tras alcanzar la mayoría de edad. Así de un total de 275 jóvenes que alcanzan la mayoría de edad estando tutelados por la administración (137 en acogimiento residencial y 138 en acogimiento familiar), se han tramitado 122 solicitudes y lo que resulta más preocupante, sólo 42 de estas solicitudes habían sido concedidas, a fecha 31/12/2020.

- La concesión de la renta valenciana de inclusión, no sólo comporta una prestación económica básica y necesaria para afrontar un proceso de vida independiente, sino que conlleva la elaboración de proyectos de inclusión social y de itinerarios de inserción laboral, imprescindibles para lograr que el mismo resulte exitoso y, por tanto que, la actuación de las administraciones públicas, aseguren la pretendida atención integral de los jóvenes a los que tuteló.

- Por último debe destacarse que, conforme a lo dispuesto en el artículo 122.5 de la Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de derechos y garantías de la infancia y la adolescencia, las políticas que lleve a cabo la Generalitat en materia de juventud e inclusión social deben tener en cuenta las necesidades particulares del colectivo de jóvenes ex tutelados y otorgarles prioridad en el acceso, entre otros, a los programas de fomento del empleo y de inserción sociolaboral así como a las ayudas para el alquiler de viviendas y a cualquier otra prestación o ayuda pública que

desenvolupament de la independència personal.

- L'existència d'un important nombre de menors que arriben a la majoria d'edat, després d'haver sigut tutelats per l'Administració, i que queden sense el suport necessari per a accedir a recursos normalitzats de les administracions públiques valencianes, evidencia la falta d'implantació de les mesures necessàries per a prioritzar l'accés a aquests.

- Com a conclusió final cal indicar que, tot i el desenvolupament normatiu i programàtic desenvolupat per la Conselleria, i malgrat l'augment de recursos disposats per l'Administració autonòmica, la resposta que reben els joves que arriben a la majoria d'edat i estan tutelats per l'Administració continua sent clarament insuficient.

Davant de tot això, i de conformitat amb el que s'estableix en l'article 29.1 i 29.2 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges (aplicable a la tramitació d'aquesta queixa), formulem les següents consideracions a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

RECOMANEM que s'incrementen els mitjans materials i personals, com també els pressupostos disponibles per a dotar suficientment el programa de "Transició a la vida independent i emancipació" dels joves que assoleixen la majoria d'edat i estan sota la tutela i/o guarda de l'Administració.

RECOMANEM que s'arbitren les mesures necessàries per a agilitar els tràmits d'obtenció de les autoritzacions de residència, a fi d'evitar que joves tutelats per l'Administració assolisquen la majoria d'edat sense disposar d'aquesta autorització.

RECOMANEM que es tramiten i es resolguen amb urgència els expedients de renda valenciana d'inclusió que, respecte dels joves als quals ens referim en aquesta queixa, segueixen pendents de resolució fins avui.

RECOMANEM que es prioritzen i es tramiten amb urgència els programes d'inclusió i itineraris d'inserció laboral que conformen la prestació de renda valenciana d'inclusió, a favor d'aquests joves.

RECOMANEM que establisquen les mesures necessàries per a fer efectiu el caràcter prioritari d'accés a recursos normalitzats (habitatge, educació i formació, inserció laboral, inserció social...) dels joves extutelats que participen en un programa de preparació per a la vida independent.

RECOMANEM que es continuen intensificant les mesures de supervisió i control que asseguren l'elaboració i execució de programes de preparació per a la vida independent dissenyats amb els menors que es troben en situació de

pueda contribuir al desarrollo de la independencia personal.

- La existencia de un importante número de menores que alcanzan la mayoría de edad, tras haber sido tutelados por la administración, que quedan sin el apoyo necesario para acceder a recursos normalizados de las administraciones públicas valenciana, evidencia la falta de implantación de las medidas necesarias para priorizar el acceso a los mismos.

- Como conclusión final debe indicarse que, pese al desarrollo normativo y programático desarrollado por la Conselleria y pese al aumento de recursos dispuestos por la administración autonómica, la respuesta que reciben los jóvenes que alcanzan la mayoría de edad estando tutelados por la administración, sigue siendo claramente insuficiente

A la vista de todo ello y de conformidad con lo establecido en el artículo 29.1 y 29.2 de la Ley de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de diciembre, del Síndic de Greuges (aplicable a la tramitación de esta queja), formulamos las siguientes consideraciones a la Conselleria de Igualdad y Políticas Inclusivas:

RECOMENDAMOS que se incrementen los medios materiales y personales, así como los presupuestos disponibles para dotar suficientemente el programa de "Transición a la vida independiente y emancipación" de los jóvenes que alcanzan la mayoría de edad estando bajo tutela y/o guarda de la administración.

RECOMENDAMOS arbitre las medidas necesarias para agilizar los trámites de obtención de las autorizaciones de residencia, evitando que jóvenes tutelados por la administración, alcancen la mayoría de edad sin disponer de la misma.

RECOMENDAMOS que se tramiten y resuelvan con urgencia, los expedientes de renta valenciana de inclusión que, respecto de los jóvenes a los que nos referimos en esta queja, siguen pendientes de resolución hasta la fecha.

RECOMENDAMOS que se priorice y tramiten con urgencia, los programas de inclusión e itinerarios de inserción laboral que conforman la prestación de renta valenciana de inclusión, a favor de estos jóvenes.

RECOMENDAMOS establezcan las medidas necesarias para hacer efectivo el carácter prioritario de acceso a recursos normalizados (vivienda, educación y formación, inserción laboral, inserción social...) de los jóvenes ex tutelados que participan en un programa de preparación para la vida independiente.

RECOMENDAMOS que se sigan intensificando las medidas de supervisión y control que aseguren la elaboración y ejecución de programas de preparación para la vida independiente diseñados con los menores que se encuentren

guarda o tutela de l'Administració i la situació sociofamiliar dels quals així ho requerisca.

SUGGERIM la desagregació de dades a què es refereix la present queixa, entre joves que provenen del sistema de protecció i d'aquells que accedeixen als serveis o recursos del programa de vida independent, des del sistema penal juvenil.

SUGGERIM la modificació de la normativa vigent en matèria de renda valenciana d'inclusió i que s'incloga el col·lectiu de joves que participen en programes de transició a la vida independent i emancipació, dins dels supòsits en els quals seria possible la tramitació pel procediment d'urgència de la citada prestació (article 42 de la Llei 19/2017, de 20 de desembre i article 58 del Decret 60/2018, d'11 de maig).

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste si accepta les consideracions que li realitzem o, si s'escau, que ens comuniqui les raons que considere per a no acceptar-les.

Aquesta resolució es publicarà en la pàgina web del Síndic de Greuges.

en situación de guarda o tutela de la administración y cuya situación socio familiar así lo requiera.

SUGERIMOS, la desagregación de datos, a los que se refiere la presente queja, entre jóvenes que provienen del sistema de protección y de aquellos que acceden a los servicios o recursos del programa de vida independiente, desde el sistema penal juvenil.

SUGERIMOS la modificación de la normativa vigente en materia de renta valenciana de inclusión y se incluya al colectivo de jóvenes que participan en programas de transición a la vida independiente y emancipación, dentro de los supuestos en los que sería posible la tramitación por el procedimiento de urgencia de la citada prestación. (artículo 42 de la Ley 19/2017, de 20 de diciembre y artículo 58 del Decreto 60/2018, de 11 de mayo)

Le agradecemos que nos remita, en el plazo de un mes, el preceptivo informe en el que nos manifeste la aceptación de las consideraciones que le realizamos o, en su caso, las razones que estime para no aceptarlas.

Esta resolución se publicará en la página web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana